

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)

Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Nr. 6234/22.10.2025

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea art.48 din Legea fondului funciar nr.18/1991 (b452/30.09.2025)

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru modificarea și completarea art.48 din Legea fondului funciar nr.18/1991 (b452/30.09.2025)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 22.10.2025, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare**:

- această propunere legislativă, care modifică și completează art. 48 din Legea fondului funciar nr. 18/1991, cu modificările și completările ulterioare, se înscrie în categoria inițiativelor normative aparent reparatoare, dar care, în realitate, adâncesc incoerența sistemului restituirilor și amplifică diferențele de tratament juridic între diverse categorii de persoane îndreptățite la reconstituirea dreptului de proprietate, generând totodată efecte discriminatorii și potențiale conflicte de aplicare în timp și spațiu;

- textul propus instituie posibilitatea ca cetățenii români cu domiciliul în străinătate, precum și foștii cetățeni români care și-au redobândit cetățenia, indiferent dacă s-au stabilit sau nu în România, să poată formula cereri de reconstituire a dreptului de proprietate pentru terenurile agricole sau forestiere care le-au aparținut în trecut. Deși, la prima vedere, norma pare una de justiție istorică, corectând o nedreptate legată de pierderea cetățeniei și implicit a dreptului de a participa la procedura fondului funciar, în realitate aceasta creează o categorie privilegiată de solicitanți, acordându-le un tratament preferențial în raport cu cetățenii români cu domiciliul stabil în țară, care au fost supuși unor termene stricte și condiții procedurale rigide pentru depunerea cererilor de reconstituire;
- prin formularea „*indiferent dacă și-au stabilit sau nu domiciliul în țară*”, propunerea legislativă elimină orice condiție rezonabilă de legătură între solicitant și teritoriul României, deschizând posibilitatea ca persoane fără reședință efectivă, fără activitate agricolă și fără legături reale cu comunitatea locală să beneficieze de retrocedări în natură sau despăgubiri pentru terenuri agricole ori forestiere. Această liberalizare necontrolată a accesului la reconstituirea dreptului de proprietate încalcă principiul securității juridice și creează premisele unor restituiri speculative, fiind discriminatorie față de cetățenii care, rămași în țară, s-au confruntat cu proceduri anevoioase, termene peremptorii și limitări teritoriale severe;
- dispoziția din alin. (2) art. 48, care introduce o „derogare” prin care orice persoană interesată poate depune cererea de reconstituire pentru terenurile ce fac obiectul art. 27 alin. (2³), amplifică confuzia legislativă și deschide un spațiu de incertitudine cu privire la titularul legitim al dreptului de inițiativă procedurală. Această formulare laxă și lipsită de delimitări precise permite intervenția unor terți fără legătură directă cu dreptul pretins, punând în pericol principiul garantării proprietății și subminând coerența procedurală a Legii fondului funciar. În loc să clarifice competențele și să asigure o aplicare uniformă a legii, textul creează suprapuneri, derapaje administrative și riscuri majore de contestare judiciară;
- prin modul său de redactare, propunerea legislativă ignoră cerințele constituționale de claritate, previzibilitate și egalitate în fața legii, consacrate de art. 1 alin. (5) și art. 16 alin. (1) din Constituție, generând o discriminare indirectă între cetățenii români rezidenți și cei nerezidenți, în favoarea celor din urmă. În timp ce cetățenii din România au fost obligați să respecte termene stricte pentru depunerea cererilor, să facă dovada proprietății prin documente istorice adesea greu de obținut și să suporte consecințele birocratice ale unui proces de restituire fragmentat și greoi,

această nouă categorie de solicitanți obține o cale privilegiată, lipsită de constrângeri temporale sau de condiționări procedurale clare;

- în esență, soluția legislativă nu aduce echitate, ci o dezechilibrare suplimentară a sistemului de restituire, transformând o lege a reparației într-un instrument de discriminare pozitivă pentru o categorie restrânsă și favorizată de cetățeni, fără a justifica obiectiv această diferență de tratament. În absența unei justificări rezonabile, măsura contravine principiului proporționalității și creează o inechitate flagrantă, fiind de natură să provoace litigii suplimentare și să compromită coerența aplicării legii fondului funciar.

**Președinte,
Sterică FUDULEA**